

GAZETA KRAKOWSKA

N^{RO} 17.

Z KRAKOWA DNIA 27 LUTEGO 1822 ROKU WE SRODĘ.

— Z Krakowa. —

W dalszym ciągu dziewiętnastego posiedzenia Seymu Rzpltey Krakowskiej dnia 31 Grudnia 1821 r.

Izba Ciała Prawodawczego postępując w decyzji dalszych Tytułów Budżetu Wydziałów na rok 1822 postanowiła :

Tytuł VI. na Milicyją i Zandarmeryą Złp. 177 459 gr. 9.

Tytuł VII. na kompetencye Złp. 30,461 gr. 20.

Tytuł VIII. na Instytut Dobroczynności Złp. 53,402 gr. 23.

Tytuł IX. na Wzięzienia złp. 44,006 gr. 7.

Tytuł X. na opłacenie prowizyi od Kapitałów Złp. 257.

Tytuł XI. na Budowle Rządowe Złp. 69,395 gr. 20.

Tytuł XII. na czyszczenie Miasta Krakowa, oświecenie Lampami Ulic i Donów Rządowych, tudzież Rekwizyta ogniowe Złp. 21,337.

Tytuł XIII. na ogólne potrzeby Rządowe 62,095 gr. 22.

Tytuł XIV. na Administracyą dochodów niestałych Złp. 34,946 gr. 16.

Tytuł XV. na Giełdę Kupiecką Złp. 4000.

Na 20tym Posiedzeniu d 2 Stycznia 1822 roku.

Sekretarz Seymowy czytał nadesłane przez Senat odpowiedzi.

1. Co do żądania Zgromadzenia Złotników i Jubilerów w zmniejszeniu Opłaty podatku osobistego i zabezpieczenia od przeszkodników, którzy odbierają im zarobek, a liche roboty swoje sprzedając psują kredyt i reputacyą fabrykatów Krakowskich; co do pierwszego Senat przesyła projekt do Ustawy przynoszący ulgę Zegarmistrzom, Jubilerom i Złotnikom w opłacie podatku osobistego, co do drugiego przedmiotu Senat w uwadze, iż uznana jest prawda, iż nie przywilej, lecz wytworność i doskonałość roboty w każdym kunszcie profesjonalistę zaleca, tem bardziey zaś w takich gdzie gust z delikatnością połączony podwyższa wartość wytworu, znalazł, iż utęskiwanie na przeszkodników niema w tym razie ugruntowanej zasady, owszem upokarza narzekającego mogąc być w pewnym względzie uważanym w przyznaniu komu innemu większy w kunszcie doskonałości, bo przypuścić trudno iżby chcący znaczny kosztłożyć na nabycie jakowego zbytkowego artykułu nie zaczął sobie pracy w poszukaniu przed-

młotu, któryby więcej jego gustowi i wyobrażeniu o piękności żadanego dzieła mianemu odpowiadał, domniemywanie zaś iakoby tak zwani przeszkolnicy poważali się materyą do wyrobów Złotniczych i Jubilerskich służącą fałszować, a przeto znizeniem ceny fabrykatu przeciągnąć do siebie kupujących z krzywdą tych, którzy rzetelnie postępując niemogą podobnych wytworów za równą cenę pozbywać, potrzebowałoby być udowodnionym, a na ten czas dopuszczający się oszukania byłiby wedle przepisów policyjnych, lub prawa wa kryminalnego w miarę występku ukaranemi, z tem wszystkiem gdy rozwinięcie praw w roku zeszłym o kunsztach rzemiosłach i professjach uchwalonego dla ważności i wielości szczegółów dłuższego nieco czasu w wypracowaniu potrzebujące ukończonem i w wykonanie wprowadzonym zostanie, spodziewa się Senat, iż wszelkie iakieby w tej mierze wciskać się mogły nadużycia usuniętemi zostaną.

Odezwe powyższą Senatu z projektem do Ustawy Izba Prawodawcza postanowiła przesłać Kom: Skarbowey do opinii.

2. Co do wnioszenia Reprezentanta Gminy J. Miasta Krakowa w oznaczeniu całej pensyi zastępcom mikysędzowskich, Senat objaśnił powody iakiego skłoniły do wydania urzędzenia, iż zastępcy połowę tylko pensyi do urzędu który zastępują przywiązaną pobierać będą.

3. Senat na wniosek Delegowanego z Akademii Repr: Słotwińskiego oświadczył, iż gdy okoliczność tycząca się Beneficyjów w kollacji Akademii Krakowskiej będących, a w Królestwie Polskim dziś

położonych przyjdzie pod rozważę Senatu na ten czas stosownie do udzielonego przy wymienionę odezwie wnioszenia Reprezentanta, Delegowanego z Akademii interessowania się swojego względem utrzymania w całości praw oney służących gdzie będzie należało uczynić nie omieszcza.

4. Uwiadomil Senat, iż z powodu skończenia urzędowania przez Senatorsa czasowego Kucińskiego w miejsce tego do uzupełnienia Listy delegowanych do Reprezentacyi Senatorów mianował Senatorsa X. Zarzyckiego.

5. Co do żądania Obywateli Gminy VII. przeznaczenia składek na szkolki początkowe do funduszu ogniowego. Senat znalazł rzeczą niepodobną, ażeby szczupłe kwoty iakie dziś tytułem składek na utrzymanie szkół początkowych są dawane mi mogły iść w porównanie z Summami, iakichby zapewnienie Obywatelom zwrotu szacunku ich domów na przypadek zniszczenia pożarem wymagały, nadto żądana zmiana ciągnęłaby za sobą zniiszenie szkółek początkowych, z których iezeli Obywatele Gminy VII. niewidzą tak wielkiego pożytku iakoby sobie życzyli, niemożna ztąd wniesć zupełney Onych nieużyteczności, ani miłając korzyści z publiczney Instrukcyi wynikające, na doradzenie podobnego kroku nie mogłby się Senat odważyć bez poprzedniego dostatecznego przekonania się, iż wszyscy mieszkający Miasta i przedmieść są dosyć zamożnemi, ażeby mogli znacznie-sze daleko koszta domowego wychowania ponosić, a dosyć gorliwemi, iżby podawania dzieciom swoim pierwszych przynajmniej do społecznego życia u-sposabiających wiadomości niezaniechy-

z największą radością, i przybycie jej sprawiło na wsł. Józefa Point. Brizezwaney, na którą przeniosł się po śmierci brata swojego nowy ruch. — Do Santa Fe przybył P. Bolman z Anglii, dla zawarcia w imieniu kapitalistów Angielskich z niepodległemi południowej Ameryki pożyczki na 3 i 1/2 mill. dolarów. Rzeczony Bolman kupił za 2 mill. dolarów kopalnię soli w Santa Fe.

Z Lizbony d. 21 Stycznia.

Stany trudniły się dotąd ustanowieniem rządu dla wysp Azorskich. — D. 17 wniesiono w Stanach o dogodniejsze urządzenie lub zniesienie kompanii handlu winą w wyższej Douro. — Niewolnicy Brazylijscy podali Stanom prośbę o nadanie im wolności. — Tego rocznie wydatki Portugalii wyrachowane są 21 mill: 302,500 krusaków, a przychody są o 4 mill. 107,500 mniejsze.

Królewic Następca tronu oczekiwany tu jest z Rio-Janeiro w miesiącu przyszłym, jeżeli go tam zaburzenia nie zatrzymają. Zachodzi tu nawet obawa, aby Brazylia nie ogłosiła się niepodległą. — Przeznaczone tam 1500 ludzi wojska odplynęło stąd d. 16 b. m.

Z Madrytu d. 30 Stycznia.

N. Król donieść kazał Stanom d. 26, iż pierwszym Ministrem (spraw zagranicznych) mianował Margr: Santa Cruz, Ministrem wojennym Jenerała Józefa Cienfuegos (dawniej jen: kapitana wyspy Luba) a Ministrem skarbu Lud: Lopez Ballesteros. Słychać, iż J. K. M. nie chce reszty Ministerstw przed zebraniem się przyszłych zwyczajnych Stanów ostatecznie osadzić.

P. Golfia proponował istotnie Stanom, aby uznać niepodległość prowincyi południowej Ameryki, ponieważ ją już

rzeczywiście posiadają, i zawrzeć z niemi wieczny związek na wzajemnych korzyściach handlowych. Opierało się temu wielu członków, twierdząc, że Hiszpania bez ubliżenia swej powadze i skażenia odwiecznych praw swoich uczynić tego kroku nie może. Nic jeszcze w tej mierze nie postanowiono, a zatem myśleć była wiadomość z pism Francuzkich, że już niepodległość południowej Ameryki uchwaloną została.

Z Jrun piszą pod d. 1 Lutego, że w różnych okolicach dawney Kastylii wzięto się do oręża przeciw konstytucyi. Powstańcy rekwirują konie i inne potrzeby i mają ich być do 2000 na koniach. W Burgos ogłoszona została woenna ustawa. Domyślają się, iż Merino znajduje się na czele tego powstania.

Z Tryestu d. 2 Lutego.

Wiadomo, że admiralicyja Hydriyska wysłała pełnomocnika do Wicekróla Egipskiego, dla ofiarowania mu wynagrodzenia za zabrane okręty, które jego prywatną były własnością. Wicekról przyjął grzecznie pełnomocnika i ofiarowane przez niego wynagrodzenie; ale gdy przystąpić chciał do głównego celu poselstwa swojego, to jest zawarcia traktatu, mocą którego Wicekról obowiązując się miał zostawać neutralnym podczas wojny między Grekami i Turkami, rozkazał mu Wicekról natychmiast opuścić Egipt, jeżeli nie chce być do więzienia wtrąconym i surowo ukaranym. Następnęj nocy zaprowadzono go na okręt i natychmiast odplynąć musiał. Powrócił szczęśliwie do Hydra i zachodzi tam wielka nieuwaga przeciw powyższemu Baszy.

Listy z Morei donoszą, że Xze

Demetry Ipsylanty ogłosił się pod Koron panującym Pelopenesu, i pod rozmaitemi warunkami przez Beja Mainy i nawet arcybiskupa Patrassu uznany został. Kolokotroni i oba jego symowie zostać mieli z tego powodu uwięzionemi.

Rzeczony Xże Demetry wydał w imieniu narodowej Reprezentacji odezwę do Hydroiotów, w której wyraził: "Zwycięztwa nasze nie powinny nas usypiać; im straszniejsze zadaniem naszym tyranom klęski, tem większy z ich strony spodziewać powinniśmy się zemsty i podwojenia naszych kaydan. Konieczną jest potrzebą, abyśmy dla naszej floty zapewnili sobie port bezpieczny, a tym jest Napolì di Romania, którą zdobyć musimy. Do broni więc, szlachetni i nieustraszeni Hydroioci! Czas już, szlachetni Hydrioci, aby okazać światu, iż murowane twierdze niepotrafią dłuższego czynić oporu nad drewniane zamki. Niechay rozeydzie się po Europie wiadomość o wzięciu Napolì! niechay dowie się o niey tyran na swoim tronie i drży na zbliżanie się dnia, w którym z miasta Konstantyna wyparty zostanie."

Turcy zgromadziłą nowe siły, dla uderzenia ze wszystkich stron na Moreę. Patras jest zupełnie zburzone. Zamek Medone znajduje się w ręku Greków. — Pomimo surowego zakazu rządu Angielskiego przywieziono z wysp Jońskich do Morei przeszło 2000 strzelby. Niedostępnie ścieszki do gór osadzone są zbrojnymi Grekami, a ci ułatwiają dostawy broni wodą.

Z Hamburga d. 14 Lutego.

Przez Marselią odebraliśmy list następujący:

Z Algieru d. 29 Grudnia.

Rząd tutejszy zgنیewała bardzo po-

rażka jego okrętów przez Greków d. 14 Października pod Zante; lecz ucieszył się gdy przyprowadzono tu zabraną Grecki okręt. Dla oznaymienia o tej zdobyczy mieszkańcom wystrzelono 9 razy z działa. Skoro jednak przetrząsniono okręt, i znaleziono go próżny, zamieniła się radość w smutek. Wywierano przeklęstwa i odesłano ten okręt do Oran dla służenia miastu do przewozu zboża.

Czterysta Turków uciekło stąd do Azji, dla zbogacenia się przez rabunki i mordy Greków. — Morowe powietrze ustało przecież u nas, ale grozi nam inna klęska, to jest zupełny miewrodzay. Przez półtrzecia miesiąca nie upadła tu kropla deszczu, i niemożna ani orać, ani siać. Jest to zdarzenie, którego tu najstarsi ludzie nie pamiętają. Miewaliśmy czasami suszę w Marcu i Kwietniu, ale w iesieniu zawsze deszcz padał.

Z Hagi d. 12 Lutego.

Panujący Xże Bentheim-Steinfurth i brat jego generał w służbie Austriackiej znajdujący się tu od dni kilku.

Dragiey izbie Stanów generałnych przedstawiony został traktat zawarty między naszym i Sardyńskim Królem, znoszący opłatę od spadków. — Cała kwota dawniejszych i nowszych zaległości, która spłaconą bydz ma przez sprzedarz dóbr narodowych, i t. d. wynosi 50 mill. w którą wchodzi 8 mill. do pomnożenia funduszu na ohwarowanie południowych naszych granic, 3 mill. na wystawienie pałacu dla Królewica Następcy tronu, 4 mill. na nadzwyczajną budowę wojennych okrętów, i 13 mill. Zł. na ulepszenie lądowych i morskich komunikacy w kraju.